

QUARTA ACTIVITAT D'AVALUACIÓ CONTINUADA: "LA DIMENSIÓ SOCIO-ESPACIAL DEL COMPORTAMENT"

Gemma Pérez Moliner

Il·lustreu amb exemples dos dels conceptes que trobeu en aquest mòdul. Els constructes en qüestió són "territorialitat" i "privacitat". És a dir, heu de buscar, per una banda, un exemple que us permeti il·lustrar el concepte de territorialitat (i explicar de forma raonada perquè l'exemple triat permet il·lustrar el concepte de territorialitat) i, per altra banda, un exemple que us permeti il·lustrar el concepte de privacitat (i explicar de forma raonada perquè l'exemple triat permet il·lustrar el concepte de privacitat).

En els exemples heu d'explicar també com el concepte de territorialitat es relaciona amb la interacció i l'organització social i/o amb la identitat personal i/o grupal. De la mateixa manera també cal que expliqueu quin és el vincle entre el concepte de privacitat amb la interacció i l'organització social i/o amb la identitat personal i/o grupal.

La Territorialitat

Són dos quarts de vuit del matí i vaig a agafar el tren... seguint el camí de sempre... creuant-me amb la mateixa gent de sempre... arribant a la mateixa hora de sempre i, agafant el seient de sempre. És el seient del costat de la finestra, del segon compartiment, del primer vagó, d'esquenes a la marxa.

La rossa de les ulleres seu a l'esquerra, en el sentit de la marxa. El calb del maletí sempre seu al primer compartiment i aquelles dues amigues de mitjana edat sempre se'n van cap als compartiments del final. Aquest és el nostre territori a l'espai del tren de dos quarts de vuit.

Respecte d'aquest espai, tenim un comportament territorial:

Ocupem el mateix lloc cada dia, és com si fos nostre. Diria, fins i tot, que els altres (el calb, la rossa....) també perceben que tinc dret a ocupar aquest seient; i sé que ells no gosarien seure-hi mai, ni que el seu estigués ocupat.

Nosaltres no hem personalitzat aquest seient de manera visible, però sí que ho hem fet amb la nostra actitud, amb la manera de seure i amb la manera de col·locar-hi les nostres pertinences. Hi ha una marca a un dels braços del seient, sembla feta amb un objecte punxegut i té una forma particular, definida... no descarto que sigui la marca personal d'algú en un intent de personalitzar el seient d'un tren.

Quan se m'asseu al costat algú que va llegint el diari, i en sostenir-lo, els seus colzes entren dins el meu territori... invasió!!!. No m'agrada, em molesta... No és greu, tan sols és un espai per passar-hi quaranta minuts, però si la seva actitud persisteix... m'enfado. Ara me'n adono, és una actitud irracional, però procuro fer-lo fora del meu territori. Li envio senyals (un copet per aquí, una petita invasió per allà....).

En termes de les formes de transgressió de Valera i Vidal (1998), la invasió per part del meu veí de seient, no seria tal. Per la falta de voluntat de control sobre meu territori es tractaria més d'una violació.

Segons la classificació dels tipus de territoris d'Altman (1975), aquest seria un territori secundari. El grau de control que en tenim és molt baix, el controlem en tant que és donin sempre les mateixes condicions: que agafem el tren sempre a la mateixa hora i, sobretot que no hi hagi ningú nou entre nosaltres. Si arribés algú nou, desconexedor de les normes implícites, res no l'indicaria que determinat seient "pertany" a determinada persona. Podria arravatar-nos-el i no podríem fer res.

I, per què actuo d'aquesta manera respecte del "meu" seient al tren?. Dirien Bell i altres (1996), que ordeno la meua quotidianitat en base a "la relació establerta amb els territoris i els rols que hi represento" (funció d'interacció i organització social). És a dir, m'asseguro la prioritat d'accés a cada un dels territoris que faig servir, així, al tren, sóc la passatgera que va d'un lloc a un altre cada dia a la mateixa hora, i, a través de la meua actitud territorial reservo un espai personal delimitat pels braços del seient; organitzo, d'aquesta manera, l'activitat quotidiana de desplaçar-me, determinant on és cada territori i quines actituds hi puc tenir; i, (encara que sense èxit) marco les fronteres del meu territori per via dels braços del seient, de manera que mentre que el veí no les passi, viatjarem en harmonia.

Una altra funció desenvolupada per la territorialitat es refereix a la identitat personal i/o grupal. Per mitjà de l'apropiació del "meu" seient, indico que sóc qui fa el mateix trajecte cada dia a la mateixa hora en aquell seient, indico als altres coses de mi, construeixo la meua identitat social. I al col·locar la meua bossa a terra d'una determinada manera o creuar els peus d'una determinada manera, senyalitzo el meu espai, la qual cosa representa també una manera de mostrar la meua identitat personal.

La Privacitat

Posem per cas que treballem de cara al públic, a una administració pública... on la gent hi va a resoldre els seus problemes, a informar-se i a queixar-se. En el desenvolupament de les nostres tasques quotidianes (respondre preguntes, adreçar la gent als llocs adequats, calmar-los si s'escau...), intentem separar el màxim possible allò que té a veure amb la feina d'allò que té a veure amb l'àmbit personal, amb la privacitat. Dit d'una altra manera, procurem "no emportar-nos la feina a casa".

Diu Altman (1975) que la privacitat és "*el control selectiu de l'accés a un mateix o al grup al qual una persona pertany*", i això, de fet, és el que, molt hàbilment, fem durant la nostra jornada laboral: Procurem no donar informació de caire personal (perquè als usuaris no "els hi interessa" si tenim fills o si vivim a l'eixampla dret), ni de caire ideològic (perquè els usuaris no són aquells amb qui volem debatre sobre la idoneïtat de la darrera llei d'immigració), etc.

És a dir, controlem la informació que volem compartir amb aquelles persones que formen part de la nostra activitat laboral; bé perquè pensem que aquests usuaris no n'han de fer res d'aquesta part de la nostra vida, o bé perquè pensem que no seria segur per a nosaltres que qualsevol conegués la nostra adreça.

D'aquesta manera, la privacitat té la funció de selecció de la informació que volem o no donar als usuaris del servei que representem, ens serveix per a marcar la nostra manera d'interaccionar amb aquesta gent, marquem una distància que, per exemple, no marquem amb els companys de feina (ells si que sabem on vivim) o amb els amics (amb els que discutim sobre immigració), és a dir, som selectius a l'hora de triar a qui donar informació sobre nosaltres. I, a més, el control de la informació ens ajuda a marcar una altra distància, la distància que hi ha entre els que estan davant i els que estem darrere del taulell. (funció d'interacció i organització social).

Una altra funció de la manera de gestionar la informació sobre nosaltres mateixos, la constitueix la definició de la nostra identitat. Si la nostra identitat es construeix a través de les interaccions amb els altres, aquesta manera d'actuar, d'interaccionar amb els usuaris, serà part important en la construcció de la pròpia identitat. (funció d'identitat personal i/o grupal).
